

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

6 ביוני 2011

590

ד' בסיוון התשע"א

עמוד

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 50) (הגבלת תשלום והפסד הטבה בשל ביטול הסכם התקשורת), התשע"א-2011 684

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 50) (הגבלת תשלום והפסד הטבה בשל ביטול הסכם התקשורת), התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 51א בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 51א(ב), בהגדרה "מנוי", בסופה יבוא "למעט מי שהתקשר בהסכם התקשורת משולב כהגדרתו בסעיף 751(א)".
2. לפני סעיף 52 לחוק העיקרי, תחת כותרת פרק י"א יבוא:
- "הגבלת תשלום והפסד הטבה בשל ביטול הסכם התקשורת עם בעל רישיון או הסכם התקשורת משולב
751. (א) בסעיף זה –
- "בעל רישיון" – לרבות בעל רישיון לשידורים ולמעט בעל רישיון רדיו טלפון נייד;
- "בעל רישיון רדיו טלפון נייד" – בעל רישיון כהגדרתו בסעיף 751א(א);
- "הסכם התקשורת" – הסכם התקשורת עם בעל רישיון או הסכם התקשורת משולב;

ד ב ר י ה ס ב ר

לשידורי כבלים ובעל רישיון לשידורי לוויין, ביטל את הסכם ההתקשרות שבינו לבין בעל הרישיון במהלך תקופת ההתחייבות, בעל הרישיון לא יגבה מהמנוי תשלום ולא ימנע ממנו הטבה שהיה מקבל אלמלא הביטול, ששיעורם הכולל עולה על 8% מממוצע החשבון החודשי של המנוי בעבור שירותי בעל הרישיון שצרך המנוי במהלך תקופת ההסכם האמור עד למועד ביטולו, כשהוא מוכפל במספר החודשים שנותרו עד תום תקופת ההתחייבות (להלן – סכום התקרה). כאמור, סכום התקרה נגזר משירותי בעל הרישיון שצרך המנוי, כך שסכום זה אינו כולל תשלום בעבור רכישת ציוד קצה. כמו כן לא ייכלל בסכום זה תשלום ששילם המנוי בעד שירותי השכרה או השאלה של ציוד קצה מבעל הרישיון, שירותים הנפוצים בעיקר בשוק השידורים.

לעניין זה יצוין כי על פי ההסדר המוצע התשלום פוחת ככל שהמנוי מממש את ההתקשרות עם המפעיל למשך תקופה ארוכה יותר, בתקופת ההתחייבות. כן יובהר כי סכום התקרה הוא התשלום היחיד שיכול בעל רישיון לגבות ממנוי בעת ביטול ההתקשרות, מלבד תשלומים שיפורטו בהמשך. כך, גם אם ניתנו למנוי כמה הטבות או הבטחות להטבות, לא יעלה התשלום הכולל שייגבה מהמנוי או שיקוזז ממנו, לפי העניין, בשל הביטול, על סכום התקרה. כך לדוגמה, מנוי הקשור בהסכם התקשורת הכולל תקופת ההתחייבות ל-18 חודשים, אשר מבקש לבטל את ההסכם לאחר 12 חודשים, וממוצע החשבון החודשי בעבור שירותי בעל הרישיון שצרך עומד על 500 שקלים חדשים, לא יוכל בעל הרישיון לגבות ממנו תשלום העולה

כללי חלק ניכר מהסכמי ההתקשרות המוצעים כיום על ידי מפעילי התקשורת השונים, שעמם נמנים, בין השאר, בעל רישיון לשידורי כבלים, בעל רישיון לשידורי לוויין, בעל רישיון למתן שירותי גישה לאינטרנט ובעל רישיון כללי למתן שירותי בזק פנים-ארציים נייחים, כוללים תקופת התחייבות, שביטול ההסכם על ידי המנוי במהלכה, כרוך בתשלום או בהפסד הטבה. כיום, במקרים רבים נדרש מנוי המבקש לבטל את הסכם ההתקשרות במהלך תקופת ההתחייבות כאמור, לשלם תשלום גבוה המהווה חסם מעבר ממש, כך שהמנוי מתקשה לעבור למפעיל תקשורת מתחרה. כתוצאה מכך נפגעת למעשה התחרות בענפים השונים ונפגע חופש הבחירה של המנוי.

לשם הגברת התחרות והרחבת האפשרויות העומדות לפני הצרכן, מוצע לתקן את חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן – חוק התקשורת), ולקבוע הסדר שיצמצם חסמי מעבר מסוג זה ויקל על מנוי המבקש להחליף את המפעיל שממנו הוא צורך שירותים.

ההסדר המוצע דומה להסדר שנקבע לאחרונה בסעיפים 51א ו-51ב לחוק התקשורת, לעניין שירותי רדיו טלפון נייד, זאת במסגרת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן – חוק המדיניות הכלכלית).

סעיפים לתיקון המוצע לסעיף 51א ולסעיף 51ד המוצע

1 ו-2 בדומה להסדר הקבוע בסעיף 51א לחוק התקשורת מוצע לקבוע כי אם מנוי של בעל רישיון, הכולל לעניין הסעיף המוצע גם בעל רישיון

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218; התשע"א, עמ' 759.

² ס"ח התשע"א, עמ' 138.

“הסכם התקשרות עם בעל רישיון” – הסכם עם בעל רישיון לרכישת שירותיו, או לרכישת שירותיו ושירותים של בעלי רישיון אחרים;

“הסכם התקשרות משולב” – הסכם עם בעל רישיון או בעל רישיון רדיו טלפון נייד, לרכישת שירותים של בעל רישיון, אחד או יותר, ושירותים של בעל רישיון רדיו טלפון נייד;

“ממוצע החשבונות החודשיים” – ממוצע החשבונות החודשיים של המנוי בעבור שירותי בעל רישיון הניתנים מכוח הסכם התקשרות עם בעל רישיון או שירותי בעל רישיון ושירותי בעל רישיון רדיו טלפון נייד הניתנים מכוח הסכם התקשרות משולב, שצרך המנוי במהלך תקופת ההסכם עד למועד ביטולו, והכל למעט שירותי השכרה או השאלה של ציוד קצה;

“מנוי” – אחד מאלה, לפי העניין:

(1) מי שהתקשר בהסכם התקשרות עם בעל רישיון, וממוצע החשבונות החודשיים שלו נמוך מ־10,000 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

לכלול בסעיף את ההגדרה “הסכם התקשרות משולב” שמשמעותו הסכם התקשרות לרכישת שירותי בעל רישיון וכן שירותי רדיו טלפון נייד, בין אם ההתקשרות נעשית עם בעל רישיון ובין אם נעשית עם בעל רישיון רדיו טלפון נייד. במקביל מוצע להחריג מהגדרת מנוי שבסעיף 51א לחוק התקשורת, שעניינו הגבלת תשלום והפסד הטבה בשל ביטול הסכם למתן שירותי רדיו טלפון נייד, מי שהתקשר בהסכם התקשרות משולב. יובהר לעניין זה כי סעיף 51א עניינו במנוי שהתקשר בהסכם התקשרות עם בעל רישיון רדיו טלפון נייד לקבלת שירותיו בלבד, ועניינו של סעיף 51ד המוצע, בין השאר, במנוי שהתקשר בהסכם התקשרות אחד לקבלת שירותים של כמה בעלי רישיון, ובהם שירותיו של בעל רישיון רדיו טלפון נייד.

לעניין זה מוצע לקבוע כי ככל שמנוי שהתקשר בהסכם התקשרות לקבלת כמה שירותים כאמור, יבקש לבטל את ההסכם במהלך תקופת ההתחייבות, הסכום המרבי שיהיה רשאי לגבות ממנו בעל הרישיון שעמו נעשתה ההתקשרות, לא יעלה על 8% מממוצע החשבונות האמורים כשהוא מוכפל במספר החודשים שנותרו עד לתום תקופת ההתחייבות.

עוד מוצע להגדיר לעניין זה את המונח “מנוי” כאחד משניים –

1. מי שהתקשר בהסכם התקשרות עם בעל רישיון וממוצע החשבונות החודשיים שלו, כהגדרתו בסעיף, נמוך מ־10,000 שקלים חדשים. ההנחה היא כי מנוי המשלם בעד השירותים שהוא צורך סכום העולה על הסכום האמור, מצוי בעת החתימה על הסכם התקשרות עם

על – 8% * 500 (שקלים חדשים – ממוצע חודשי) * 6 (חודשים) = 240 שקלים חדשים. בהמשך לדוגמה האמורה, ככל שהובטח לאותו מנוי שתינתן לו הטבה שוות ערך ל־1,000 שקלים חדשים במהלך תקופת ההתחייבות או בסיומה, עומדות לפני בעל הרישיון שתי אפשרויות: האחת לתת למנוי את ההטבה במלואה (1,000 שקלים חדשים), ולגבות מהמנוי סכום שלא יעלה על 240 שקלים חדשים בשל הביטול; השנייה, לתת למנוי את ההטבה האמורה בניכוי סכום שלא יעלה על 240 שקלים חדשים ולא לגבות מהמנוי כל תשלום בשל הביטול. יובהר כי בכל מקרה, בדוגמה האמורה, בעל הרישיון לא יהיה רשאי לגבות מהמנוי כל תשלום, מלבד התשלומים שיפורטו בהמשך, מעבר ל־240 שקלים חדשים, בשל הביטול.

על אף האמור מוצע להבהיר כי פרט לסכום התקרה, יוכל בעל הרישיון להמשיך לגבות מהמנוי תשלומים לשיעורין בעבור ציוד קצה שרכש ממנו, כאמור בסעיף 51 זה המוצע, וכן חובות עבר שצבר המנוי.

הסכמי התקשרות רבים הנעשים כיום בשוק התקשורת הם הסכמים לרכישת שירותים של כמה בעלי רישיון. כך למשל, יכול המנוי להתקשר בהסכם התקשרות אחד לרכישת שירותי שידורים, שירותי טלפוניה ושירותי תשתית אינטרנט. נוכח האמור מוצע כי ההגדרה “הסכם התקשרות עם בעל רישיון”, תכלול גם הסכם שנעשה בין מנוי לבין בעל רישיון לרכישת שירותיו של בעל הרישיון יחד עם שירותיהם של בעלי רישיון אחרים.

מאחר שהסכמי התקשרות לרכישת כמה שירותי תקשורת יכולים לכלול גם שירותי רדיו טלפון נייד, מוצע

(2) מי שהתקשר בהסכם התקשרות משולב, בין השאר, לקבלת שירותי רדיו טלפון נייד למאה קווי טלפון לכל היותר, ואשר ממוצע החשבונות החודשיים שלו נמוך מ-10,000 שקלים חדשים;

"סכום התקרה" – 8% מממוצע החשבונות החודשיים, כשהוא מוכפל במספר החודשים שנותרו עד תום תקופת ההתחייבות;

"תקופת התחייבות" – תקופה הקבועה בהסכם התקשרות, שביטול ההסכם על ידי המנוי במהלכה, כרוך בתשלום או בהפסד הטבה;

"תשלום" – לרבות החזר הטבה שניתנה למנוי בעת ההתקשרות בהסכם ההתקשרות או במהלך תקופת ההתקשרות.

(ב) ביטל מנוי את הסכם ההתקשרות, במהלך תקופת ההתחייבות, לא יגבה ממנו בעל רישיון או בעל רישיון רדיו טלפון נייד, לפי העניין, תשלום, ולא ימנע ממנו הטבה שהיה מקבל אלמלא הביטול, אם שיעורם הכולל עולה על סכום התקרה; על אף האמור רשאי בעל רישיון כאמור לגבות את יתרת תשלומי המנוי בעבור ציוד הקצה כאמור בסעיף 151, וחובות שצבר המנוי.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מכל זכות הקיימת למנוי לפי הוראות כל דין.

הוסכם בהסכם התקשרות על תשלום לשיעורין בעבור ציוד קצה שרכש המנוי מבעל רישיון או מבעל רישיון רדיו טלפון נייד, וביטל המנוי את הסכם ההתקשרות, לא יהיה רשאי בעל הרישיון או בעל רישיון רדיו טלפון נייד, לפי העניין, להעמיד

עסקה לרכישה
ציוד קצה

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות כל דין. כך למשל, אם למנוי קיימת זכות לבטל את הסכם ההתקשרות, לדוגמה בשל הפרת החוזה עמו בידי בעל הרישיון. דוגמה נוספת לעניין זה היא מקרה שבו מבקש מנוי לבטל את הסכם ההתקשרות עמו שנעשה בעסקת רוכלות או בעסקת מכר מרחוק בתקופה הקבועה לעניין זה בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981. במקרה זה מובן שיחולו הוראות החוק האמור, והמנוי לא יהיה חייב בתשלום סכום התקרה בהתאם להוראות החוק המוצע.

לסעיף 151 המוצע

מוצע לקבוע, בדומה להסדר שנקבע בסעיף 151 לחוק התקשרות לעניין מפעילי רדיו טלפון נייד, כי לעניין הסכם התקשרות כהגדרתו בסעיף 151(א), הכולל גם הסכם התקשרות משולב כהגדרתו בסעיף האמור, אם הוסכם בין מנוי לבין בעל רישיון או בעל רישיון רדיו טלפון נייד, כי התשלום בעד ציוד קצה שרכש מנוי מבעל רישיון כאמור ייעשה בדרך של תשלום לשיעורין, והמנוי יבטל את הסכם ההתקשרות, לא יהיה רשאי בעל רישיון כאמור להעמיד לפירעון מידי את יתרת התשלומים של המנוי בעבור ציוד

בעל הרישיון בעמדה פחות נחותה לעומת מנויים אחרים, בכל הנוגע לניהול המשא ומתן מול בעל הרישיון בעניין תנאי ההתקשרות.

2. מי שהתקשר בהסכם התקשרות משולב, שבמסגרתו ביקש לקבל, בין השאר, שירותי רדיו טלפון נייד בלא יותר ממאה קווי טלפון, ואשר ממוצע החשבונות החודשיים שלו, כהגדרתו בסעיף, נמוך מ-10,000 שקלים חדשים. כך למשל, מנוי שהתקשר בהסכם אחד לקבלת שירותי רדיו טלפון נייד לשמונים קווי טלפון ולקבלת שירותי שידורים, וממוצע החשבונות החודשיים שלו, כהגדרתו בסעיף, הוא 12,000 שקלים חדשים, לא ייחשב מנוי לעניין הסעיף המוצע, ולא יחולו עליו הוראות הסעיף. כך גם לא ייחשב כמנוי לעניין הסעיף המוצע, מנוי שהתקשר בהסכם אחד לקבלת שירותי רדיו טלפון נייד למאה ועשרים קווי טלפון ולקבלת שירותי שידורים, וממוצע החשבונות החודשיים שלו, כהגדרתו בסעיף, הוא 9,000 שקלים חדשים.

לסיום מוצע להבהיר, בסעיף 151(ג) המוצע, כי אין בהוראות הסעיף כדי לגרוע מכל זכות הקיימת למנוי לפי

לפירעון מיידי את יתרת התשלומים של המנוי בעבור ציוד הקצה שרכש כאמור, והמנוי יהיה רשאי להמשיך לשלם את התשלום לשיעורין במועדים ובסכומים כפי שהיה עליו לשלם אלמלא הביטול; לעניין זה, "בעל רישיון", "בעל רישיון רדיו טלפון נייד" ו"הסכם התקשרות" – כהגדרתם בסעיף 151ד(א).

3. בחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) הוראות סעיף 51 לחוק התקשרות, כנוסחו בסעיף 6(2) לחוק זה, יחולו לגבי מנוי שביטל את הסכם ההתקשרות כאמור באותו סעיף ביום תחילתו של חוק זה ואילך, ואולם אם הסכם ההתקשרות נכרת לפני יום תחילתו של חוק זה – יחולו הוראות הסעיף האמור רק לגבי מנוי שביטל את הסכם ההתקשרות כאמור ביום תחילתו של חוק התקשרות (בזק ושידורים) (תיקון מס' 50), התשע"א-2011, ואילך"
4. הוראות סעיפים 151 ו-151 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיף 2 לחוק זה, יחולו לגבי מנוי שביטל את הסכם ההתקשרות כאמור באותם סעיפים, ביום תחילתו של חוק זה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאמה מוצע בסעיף 2 להצעת החוק, לתקן ולהרחיב את הוראת התחולה הקבועה בסעיף 3 לחוק המדיניות הכלכלית. בסעיף 3(א) לחוק המדיניות הכלכלית קבועה היום הוראת תחולה לעניין סעיף 51 לחוק (הקובע כאמור, לעניין רכישת שירות רדיו טלפון נייד, הסדר דומה להסדר הקבוע בסעיף 151 המוצע), ואולם אין הוראה דומה לעניין תחולת סעיף 51 לחוק (הקובע כאמור, לעניין רכישת שירות רדיו טלפון נייד, הסדר דומה להסדר הקבוע בסעיף 151 המוצע). מוצע על כן להוסיף גם לעניין זה הוראת תחולה בדומה להוראה המוצעת בסעיף 3 להצעת החוק, ואולם מוצע לסייג ולומר כי ככל שהסכם ההתקשרות עם מנוי נכרת לפני יום תחילתו של חוק המדיניות הכלכלית, יחולו הוראות סעיף 51 לחוק התקשרות רק לגבי מנוי שביטל את הסכם ההתקשרות ביום תחילתו של החוק המוצע ואילך.

הקצה שרכש, בשל הביטול, ויהיה על בעל הרישיון כאמור להמשיך לגבות את התשלומים האמורים באותו הסדר שהיה חל על המנוי אלמלא ביטל את הסכם ההתקשרות. פירעון מיידי כאמור, מהווה חסם מעבר משמעותי בעבור המנוי.

סעיפים בסעיף 3 המוצע, מוצע לקבוע הוראת תחולה 2 ו-3 ולפיה הוראות סעיפים 151 ו-151 המוצעים, יחולו לגבי כל מנוי שמבטל הסכם התקשרות כאמור באותם סעיפים, ביום תחילתו של התיקון המוצע ואילך. הוראת תחולה זו (הדומה להוראת התחולה הקבועה לעניין סעיף 51 לחוק, בסעיף 3(א) לחוק המדיניות הכלכלית) מחילה את הוראות סעיפים 151 ו-151 גם לגבי מנוי שהתקשר בהסכם עם בעל הרישיון לפני יום תחילתו של התיקון המוצע ואשר מבטל את ההסכם ביום התחילה ואילך, וזאת לשם הסרת חסמי המעבר העומדים לפניו כבר כיום וכדי לעודד את התחרות, שכן כיום רבים מההסכמים הקיימים כוללים התחייבות של המנוי לתקופות ארוכות.

